

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715206374
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6715206374.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Máčaj, proti povinnej: R. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., R. F. XXXX/X, o vymożenie pohľadávky vo výške 3 059,85 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 5Er/1516/2015-23 z 6. novembra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

P povinnej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a ako exekučný súd v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení platnom a účinnom v čase začatia exekúcie, ďalej len „Exekučný poriadok“) uznesením č. k. 5Er/1516/2015-23 z 6. novembra 2019 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1, 2, § 35, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

3. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že oprávnený sa návrhom spísaným do zápisnice u súdneho exekútora dňa 11. 03. 2015 domáhal vykonania exekúcie na vymożenie pohľadávky voči povinnej vo výške 3 059,85 eura s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 18808/14 z 02. 12. 2014.

4. Exekučný súd preskúmal predloženú zmluvu o úvere z 09. 08. 2011 a rozhodcovskú zmluvu z toho istého dňa, v zmysle ktorej „všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 400700828 uzatvorenej dňa 09. 08. 2011 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č.

99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.“

5. Zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinnou, ktorý exekučný súd posúdil ako záväzkový vzťah založený na základe predkladanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Exekučný súd dospel k záveru, že formuláciu rozhodcovskej zmluvy v danej veci nie je možné považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z listín predložených oprávneným nevyplýva, že by v rámci kontraktácie s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinnú a nechal jej priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy nepovažoval súd za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Z celkového formátu rozhodcovskej zmluvy (vo forme tlačiva) mal exekučný súd za preukázané, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký veriteľ používal pri poskytovaní úverov fyzickým osobám. Rozhodcovská zmluva bola oprávneným vopred pripravená pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Keďže tieto podmienky neboli splnené a povinná nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

7. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Exekučný súd zistil, že rozhodnutie predložené v exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná. S poukazom na uvedené skutočnosti exekučný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

8. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úvodom poukázal na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého je neprijateľnou podmienkou dojednania. Zdôraznil, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinnou je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, pretože umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Rozhodcovská zmluva nevyžaduje od povinnej, aby spory s oprávneným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Poukázal na článok II rozhodcovskej zmluvy, z ktorého vyplýva, že nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinná sa má možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn

14C/214/2014 z 24. 09. 2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 z 28. 02. 2016, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12Cb/114/2014-104 a rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Er/1464/2015 z 13. 11. 2017. Zdôraznil, že povinná v poslednom odseku rozhodcovskej zmluvy prehlásila, že s uzavretím rozhodcovskej zmluvy súhlasí a že pred uzavretím tejto zmluvy bola osobitne poučená o dôsledkoch jej uzavretia. Povinná teda svojím podpisom potvrdila, že bola s účelom rozhodcovskej zmluvy oboznámená, a že súhlasí s tým, čo je v rozhodcovskej zmluve dohodnuté. Pri takto dohodnutých zmluvných podmienkach sa nemožno účinne dovolávať ich neprijateľnosti, pretože boli individuálne dojednané. Na podporu uvedeného poukázal na rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6C/176/2014-75.

9. Ak obe strany rozhodcovskú doložku v znení o výbere rozhodcu podpísali, svojím podpisom vyslovili súhlas s prerokovaním sporu pred rozhodcom ustanoveným už v rozhodcovskej doložke/zmluve. Sporová strana mohla už pri podpise rozhodcovskej doložky alebo zmluvy vysloviť nesúhlas s osobou uvedeného rozhodcu a mala možnosť navrhnúť na rozhodovanie iného rozhodcu. Ak bola rozhodcovská doložka alebo zmluva jasne a určite formulovaná aj s uvedením mena rozhodcu a podpísaná zástupcami oboch strán, každá z nich mala možnosť vzniesť námietky voči uvedenej osobe rozhodcu. V takomto prípade nedošlo k porušeniu zásady rovnosti v rozhodcovskom konaní pri menovaní osoby rozhodcu, lebo druhá strana sa rozhodla slobodne o podpísaní doložky a mala možnosť vyjadriť nesúhlas s jej menovaním. Ak by mala povinná pochybnosti o stanovenom rozhodcovi a domnievala sa, že ide o sudcu, ktorý rozhoduje zaujato a nespravodlivo, mohla podať námietku predpojatosti.

10. Odmietol, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, pretože rozhodcovská zmluva nie je uzatváraná vždy. V prípade predmetnej zmluvy ide o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom povinnou. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu má dlžník/klient (v tomto prípade povinná) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní, alebo nie. Pokiaľ by zo strany spotrebiteľa došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t. j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve dodávateľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd alebo priamo na rozhodcovský orgán. Oprávnený je presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak oprávnený popiera, že by sa v danom prípade jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplýva jednoznačne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. r/ pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. v/ Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 394/2011 Z. z.), ktoré jednoznačne umožňujú mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver vyplýva aj zo znenia smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovnávanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. Platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (aj keď ani táto zásadne rozhodcovské konanie nezakazuje) nielen lex specialis, ale aj lex posterior, a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii.

11. Prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch bola priznaná Rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 2. marca 2011, sp. zn. 12 Cmo 13/2010. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch bola v podobe odmietnutia vecného prieskumu rozhodcovských rozsudkov potvrdená aj Rozsudkom Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 2675/2007 z 30. októbra 2009, Rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 19Co 481/2010 z 1. marca 2011, rozsudkom Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 z 29. júna 2010, rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4895/2010 z 28. apríla 2010 a ďalšie.

12. Rozhodcovská zmluva ako dokument na samostatnom liste papiera môže, ale rovnako nemusí byť uzavretá spolu so zmluvou o úvere. V prípade, že žiadateľ o úver uzavrie rozhodcovskú zmluvu, pri vzniku sporu zo zmluvy o úvere má každá strana možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním (nakolko sa jedná o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu). Ak rozhodcovskú zmluvu žiadateľ neuzavrie, eventuálny spor zo zmluvy o úvere sa bude riešiť súdnou cestou. Pokiaľ by zo strany

dlužníka došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t. j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve veriteľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd alebo priamo na rozhodcovský orgán. V predmetnej veci ide teda o rozhodcovskú doložku individuálne dojednanú, a teda individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Medzi oprávneným a povinnou bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej Zmluvy o úvere. Povinná svojím podpisom z 09. 08. 2011 vyhlásila, že s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlasuje, že bola pred uzatvorením zmluvy osobitne poučená o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinná svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasila s uzavretím. S poukazom na uvedené skutočnosti bola rozhodcovskou zmluvou platne založená právomoc rozhodcovského súdu, a preto aj rozhodnutie, ktoré bolo výsledkom rozhodcovského konania má povahu Exekučného titulu (nadobudlo právoplatnosť aj vykonateľnosť).

13. Povinná sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrila.

14. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Exekučné konanie sa začalo spísaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice z 11. 03. 2015 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava v neprospech povinnej o vymozenie pohľadávky vo výške 3 059,85 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., Bratislava, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 18808/14 z 02. 12. 2014, právoplatný dňa 30. 12. 2014 a vykonateľný dňa 02. 01. 2015. Exekučným titulom bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 3 179,85 eura, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 490,91 eura od 14. 10. 2014 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 490,91 eura od 14. 10. 2014 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 655,94 eura, všetko v mesačných splátkach vo výške 200 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalobcu s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplataenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplataenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

16. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

17. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

19. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti, alebo postihuje majetok.

22. Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmliev nimi schválených (§ 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku).

23. Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 01. 2015, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

24. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 01. 2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

25. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak je exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011 a zo dňa 18. 01. 2012 sp. zn. 6Cdo/143/2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí ako exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

26. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, preto potvrdzuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, pričom uviedol, že konanie o nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, exekučné konanie, je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR. Toto konanie je relatívne samostatným druhom civilného procesu, ktoré môže, ale nemusí nadväzovať na základné civilné konanie.

27. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov na vedenie exekúcie voči povinnej je exekučný titul, ktorým môže byť rozhodnutie súdu alebo rozhodnutie iných orgánov, prípadne iná verejná listina. Exekučným titulom je pritom také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá povinnej určitú povinnosť, pričom musí spĺňať tak formálne, ako aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Formálna vykonateľnosť je splnená dodržaním zákonom predpísaných náležitostí o doručení rozhodnutia, o uplynutí lehoty na plnenie a o podaní riadneho opravného prostriedku. Materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu sú, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú, či nejde o rozhodnutie voči neexistujúcemu subjektu, či sú označení natoľko presne, že nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť o koho sa jedná a či ide o plnenie, ktorého vymoženie zákon predpokladá.

28. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie tohto poverenia musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie

exekúcie. Materiálnym predpokladom každej civilnej exekúcie je existencia exekučného titulu. Vydanie poverenia v prípade nedostatkov exekučného titulu by znamenalo iba to, že exekúcia sa síce začala, avšak musí byť v každom štádiu konania aj tak zastavená. Uvedené má za následok, že exekučný súd je povinný už v tejto fáze konania prihliadnuť na to, či sú tu dôvody neprípustnosti exekúcie vykonávanej na základe rozhodcovského rozsudku, tak ako tieto vyplývajú z ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní a v prípade ich zistenia súd musí žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť.

29. Niet sporu o tom, že skutkový a právny základ exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 18808/14 z 02. 12. 2014, vydaný Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, je zmluva o úvere, uzatvorená účastníkmi konania pod č. 400700828 dňa 09. 08. 2011. Nepochybné ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uzatvorenú štandardným formulárovým systémom, keďže veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinná, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne posúdil povinnú ako spotrebiteľa, oprávneného ako dodávateľa, úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu a správne aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd dodáva, že normy obchodného práva sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, keďže normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi ustanoveniami aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku, pričom platí zásada, že prednosť má špeciálna právna úprava pred všeobecnou.

30. Súd prvej inštancie sa preto správne pred rozhodnutím o vydaní poverenia súdnemu exekútorovi prednostne zaoberal otázkou právomoci orgánu (rozhodcovského súdu), ktorý vydal exekučný titul. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnej ako spotrebiteľovi bolo postupom rozhodcovského súdu odňaté právo brániť sa a podať žalobu, alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom. V tomto smere je z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku nepochybné, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená rozhodcovskou zmluvou. Z predloženej rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že v Článku II predloženej rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 400700828 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (rozhodcovský súd), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných poriadkov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Podľa Článku III. bod 1 rozhodcovskej zmluvy zmluvné strany v zmysle ustanovenia § 42 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní vylučujú zrušenie rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu v rámci obnovy konania podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku.

31. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ako aj v samotnej rozhodcovskej zmluve, je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve si povinná ako

spotrebiteľ osobitne nevyjednávala a nemala na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými obchodnými podmienkami oprávneného. Mala možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený uzatvára s druhou zmluvnou stranou typizované (formulárové, typové, tiež adhézne) zmluvy a navyše aj rozhodcovské zmluvy predkladané oprávneným sú typizované. Preto bolo treba dospieť k tomu záveru, že v rozhodcovskom konaní nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv spotrebiteľa. Tento záver treba prijať bez ohľadu na to, že oprávnený rozhodcovskou zmluvou iba alternatívne dojednal konanie pred rozhodcovským súdom. V danom prípade to bol práve oprávnený, ktorý takto formulované dojednanie aplikoval a obrátil sa na rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie je v tejto veci exekučným titulom, pričom práve túto možnosť oprávneného treba posúdiť z vyššie uvedených hľadísk. Iba skutočnosť, že v zmysle čl. II. rozhodcovskej zmluvy sa účastníci zmluvy mohli obrátiť aj na všeobecný súd nemá za následok platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinná podpísala, t. j. zmluva o úvere č. 400700828 z 09. 08. 2011, t. j. súčasne v čase podpisu rozhodcovskej zmluvy, je typovou zmluvou, povinná nemala možnosť jej obsah meniť, a tak nemala ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že na takto dojednanú rozhodcovskú zmluvu nemožno nazeráť ako na individuálne dojednanú. Zároveň nie je zanedbateľnou tá skutočnosť, že spotrebiteľ, ktorý má záujem získať peňažné prostriedky je vo finančnej tiesni a pri podpise rozhodcovskej zmluvy sa môže odôvodnene domnievať, že ak rozhodcovskú zmluvu nepodpíše, úver mu nebude poskytnutý. Odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi predložená na podpis práve v čase jeho zníženej bdlosti, kedy si povinná nemohla dostatočne uvedomiť dôsledky svojho podpisu a prijatie podmienok rozhodcovskej zmluvy. Spotrebiteľ v tejto situácii koná pod tlakom finančnej tiesne a stave núdze, a preto nie je schopný, často aj ochotný posúdiť následky dojednaní, s ktorými vyjadruje súhlas pri podpise rozhodcovskej zmluvy. Ohľadom možnosti alternatívne si vybrať medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, odvolací súd označuje túto možnosť za zjavne teoretickú, bez možnosti praktického využitia spotrebiteľom.

32. Ochrana spotrebiteľov, ktorú legislatíva európskej únie a členských štátov zabezpečuje, má za cieľ nad rámec základných zásad súkromného práva ako autonómia zmluvných strán, či pacta sunt servanda, zvýšiť ochranu záujmov spotrebiteľov. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto zákonná definícia vymedzuje jeden zo subjektov spotrebiteľskej zmluvy (ak je táto za spotrebiteľskú zmluvu považovaná), pričom dôvodom zavedenia a konkretizácie subjektu vzťahov „obchodných“ - spotrebiteľských v právnom poriadku je zvýraznenie potreby ochrany týchto subjektov pred „silnejšími“ subjektmi. Dôvody takejto potreby možno hľadať v charaktere priemerného spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právnych vzťahov najmä pre aktuálnu potrebu uspokojenia svojich spotrebiteľských potrieb. Iná kvalita bdlosti v procese kontraktácie sa vyžaduje od subjektu - zmluvnej strany - nespotebiteľa, a iná kvalita bdlosti sa vyžaduje od spotrebiteľa. Každý sa má predovšetkým starať o svoje veci sám, tzn. sám musí niesť dôsledky svojich rozhodnutí, preto možno uzavrieť, že nemožno zbaviť ani spotrebiteľa civilnej zodpovednosti za neplnenie si povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv. Súdnou ochranu však nemožno uprieť ani menej bdelému, či skoro pasívnemu až ľahostajnému spotrebiteľovi. Jeho ochrana je ale založená a rozsahom upravená zákonom, preto možno ochrániť spotrebiteľa len v obmedzenom rozsahu. Ak teda zákon stanovuje, že neprijateľnou podmienkou (s dôsledkom neplatnosti) je tiež najmä ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej zmluvy od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, potom ustanovenie konkrétneho rozhodcu, ktorý vec prejedná patrí tiež do množiny neprijateľnej praktiky, podmienky, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach práve z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odstavcoch tohto rozhodnutia. Odvolací súd reagujúc na odvolaciu argumentáciu oprávneného opätovne zdôrazňuje, že možnosť alternatívne si vybrať rozhodcovské, alebo súdne konanie nemá byť len napísané (v čase zníženej bdlosti spotrebiteľa), ale musí sa javiť byť naplnené vo vzťahu k priemernému spotrebiteľovi aj fakticky. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd poznamenáva, že predmetná rozhodcovská zmluva znemožňuje spotrebiteľovi individuálne ovplyvniť obsah rozhodcovskej ako i úverovej zmluvy, pričom v tomto prípade je potrebné dodať s cieľom vyvrátiť akékoľvek pochybnosti s poukazom na obsah ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri výklade spotrebiteľských zmlúv sa postupuje podľa výkladu, ktorý je spotrebiteľa priaznivejší.

33. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

34. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve je v danej veci treba považovať za neplatné dojednanie, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími dôvodmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní, pretože s poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva pri odôvodnení súdneho rozhodnutia sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 216/2012 a nález Ústavného súdu SR III. ÚS 119/03-30).

35. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

36. Odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 tak, že v tomto štádiu konania procesne úspešnej povinnej voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnila.

37. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).